

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9P/84/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2520201206
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2021:2520201206.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Andreou Hadnagyovou vo veci starostlivosti o mal. dieťa: U. X., O.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov - matka: R. F., O.. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: P., a otca: X. X., O.. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: F., O.. F. XXX/XX, JUDr. Mgr. Marián Kropaj, PhD., advokát, sídlo: Piešťany, Mudroňova 7356/51, o návrhu otca na zníženie výživného pre mal. dieťa a o návrhu matky na zvýšenie výživného otcovi pre mal. dieťa takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného pre mal. U. sa z a m i e t a.

Návrh matky na zvýšenie výživného otcovi pre mal. U. sa z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec návrhom doručeným súdu 16.07.2020 navrhol, aby súd znížil výživné pre mal. U. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne z dôvodu, že poberá invalidný dôchodok 45%, t.j. 130 eur, iný príjem nemá, má tiež sťaženú schopnosť sa zamestnať, je evidovaný na úrade práce, kde nemajú pre neho prácu.

2. Matka návrhom doručeným z 29.05.2019 navrhla, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. U. na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu z dôvodu, že od posledného určenia výživného sa náklady na syna podstatne zvýšili, maloletý je žiakom 3. ročníka základnej školy, s čím sú spojené zvýšené náklady na školský klub, stravu, pomôcky do školy, na výlety organizované školou, oblečenie a obuv. Jej príjem je 330 eur mesačne podľa počtu dní v mesiaci, býva spolu s mal. deťmi U. a L. v prenajatom 1-izbovom byte, kde náklady na bývanie a stravu hradí z jej príjmu natoľko, že jej musí pomáhať ex-manžel. Otec sa o syna nezaujíma, výživné neplatí, preto jej je vyplácané náhradné výživné.

3. Uznesením Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/24/2019-64 z 09.01.2020, právoplatným 11.02.2020, bolo spojené konanie sp. zn. 9P/24/2019 s konaním vedeným pod sp. zn. 13P/77/2019 na spoločné konanie pod sp. zn. 9P/24/2019.

4. Otec pred súdom zotrval na návrhu na zníženie výživného pre mal. Mareka zo sumy 150 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 16.07.2020. Nesúhlasil s návrhom matky na zvýšenie výživného pre mal. U. zo sumy 150 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 09.11.2020.

5. Matka pred súdom s návrhom otca na zníženie výživného pre mal. U. nesúhlasila vzhľadom k tomu, že má zvýšené výdavky spojené so starostlivosťou o mal. U., ktorý bude mať 13.06.2021 Prvé sväté prijímanie. Zotrvála na návrhu na zvýšenie výživného otcovi zo sumy 150 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 09.11.2020.

6. Kolízny opatrovník pred súdom uviedol, že zvýšenie výživného otcovi pre mal. U. je v záujme maloletého, avšak zároveň poukazuje na aktuálne osobné zárobkové majetkové pomery otca. S návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasil, nakoľko to nie je v záujme maloletého.

7. Otec právom záverečnej reči uviedol, že poukazuje na svoj návrh, na všetky vyjadrenia, ktoré zazneli na pojednávaní, a teda aj s poukazom na predložené dôkazy a potvrdenia žiada, aby súd s účinnosťou od 16.07.2020 znížil jeho vyživovaciú povinnosť na sumu 50 eur. Je vo výkone trestu odňatia slobody, jeho príjem je týmto značne limitovaný, navyše poukazuje na svoj zlý zdravotný stav, ktorý mu tiež neumožňuje zapojiť sa do pracovného procesu.

8. Matka právom záverečnej reči uviedla, že je po druhej operácii tej istej nohy, skoro o ňu prišla, takže nechápe, keď si dokáže ona nájsť zamestnanie a živí dve deti, prečo sa nezamestná aj otec. Všetci majú zdravotné problémy, takže nevie, či by on dokázal z 50 eur vyživiť syna, pretože škola je drahá, veci sú na syna tiež drahé, čím je maloletý väčší a starší, tým to stojí viac peňazí. Neklame, dokazuje všetko tak ako má, nedá sa to takto, nevládze, musí si hľadať zamestnanie, kde viac zarobí, ale neni, tak sa drží tam, kde je. Aj tie lieky dosť stoja, keď ochoreli.

9. Kolízny opatrovník sa právom záverečnej reči nevyjadril.

10. Z výsluchu otca súd zistil, že od 16.07.2020 je vo výkone trestu odňatia slobody z dôvodu, že si iba čiastočne plnil vyživovaciú povinnosť k mal. U.. Je vo výkone trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí. Je stredoškolsky vzdelaný s výučným listom ako brašnář, pracoval iba pokiaľ nezačala korona u zamestnávateľa Agentúra Personica, kde mal príjem vo výške 160 eur od 24.01.2020 do 02.02.2020. Vyraďenie na úrade práce na vlastnú žiadosť k 12.07.2020 žiadal z dôvodu, že mal nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody. Keď mal príjem 160 eur, matke poslal 50 eur, ale peniaze sa mu vrátili. U posledného zamestnávateľa pracoval na pomocných prácach v lisovni, lisovali sa tam plechy, ukladali sa na palety. Po poslednom rozhodnutí o jeho návrhu na zníženie výživného až do nástupu do UVTOS býval s bratom v prenajatom byte. Na výdavky na domácnosť prispieval iba čiastočne na elektrinu vo výške 30 eur mesačne, inak na domácnosť neprispieval. Poberá čiastočný invalidný dôchodok, ktorý je aktuálne vo výške cca 103 eur, od októbra 2020 mu z dôchodku zrážajú sumu vo výške cca 51,55 eur na náhradu trov výkonu trestu odňatia slobody. Od januára 2021 mu bude zrážaná aj suma 8,58 eur mesačne, pričom mu zostane 42,97 eur. Má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % od 18.05.2018, je spôsobilý na výkon práce s trvalým obmedzením ako skladník, vodič vysokozdvížneho vozíka, avšak momentálne nemá platné oprávnenie. Okrem vyživovacej povinnosti k mal. U. iné vyživovacie povinnosti nemá. Má výdavky na lieky vo výške 8 eur mesačne, pretože je stále chorý. V odbore, v ktorom sa vyučil ako brašnář, pracovať nemôže z dôvodu, že je alergický na chemikálie, ktorými sú napustené kože. Vodičský preukaz nemá. Má ďalšie výdavky vo výške 120 eur na súdne poplatky za súd, kde bol odsúdený nepodmienečne do výkonu trestu odňatia slobody. Naďalej by mal splácať Centru právnej pomoci sumu 500 eur za to, že bol odížený, kým sa nezačala korona, splácal 16 eur mesačne. Od marca 2020 až doteraz z tejto sumy neuhradil nič, teraz uhradil 20 eur, zostáva mu uhradiť cca 200 eur.

11. Z výsluchu matky súd zistil, že nájomné jej zdvihli o 10 eur na 330 eur mesačne, čo zahŕňa nájomné aj poplatky spojené s užívaním bytu, a od júna 2021 bude zvýšené na sumu 400 eur, pretože jej pravdepodobne vznikli vysoké nedoplatky za energie. Naďalej v spoločnej domácnosti žije iba s mal. deťmi U. a L.. Syn v decembri 2020 absolvoval operáciu, kde uhradila za narkózu 135 eur. Syn do školy nastúpil až teraz, keď sa ukončilo dištančné vzdelávanie. Za školský klub naďalej platí 10 eur mesačne, za stravu zatiaľ v škole neplatila nič. Syn bude mať budúci mesiac Prvé sväté prijímanie, teda mu musí kúpiť oblek, topánky, sviečku, zároveň bude mať výdavky do kostola 35-40 eur za výzdobu, pohostenie. Za oblek aj s topánkami bude platiť asi 35-40 eur. Triedna učiteľka jej oznámila, že bude treba kupovať do nového ročníka nové pracovné zošity, zatiaľ sumu nepozná. Od minulého roka synovi narástli nohy, doteraz nosil zimné topánky, jarné nemal žiadne, tak mu kupovala nové botasky v hodnote 40 eur. Syn

je vysoký, hoci má 11 rokov, má už 1,60 m, tiež mu musela kúpiť teraz nové oblečenie v hodnote 60 eur - tričká, mikiny, nohavice, všetko v akcii. Naďalej je zamestnaná ako opatrovatelka s priemerným čistým mesačným príjmom cca 420-430 eur mesačne, viac ako 500 eur mesačne nedostane. Okrem toho jej je vyplácané náhradné výživné vo výške 150 eur na mal. U., L. otec jej pravidelne výživné neplatí, ale napr. jej dal 150 eur, aby dcére kúpila aj oblečenie, otec sa o mal. L. stará.

12. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni z 29.07.2020, oznámenia z 05.10.2020, oznámenia z 13.10.2020, odpovede na lustráciu v ZVJS z 21.10.2020, rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 8T/25/2020 z 12.10.2020, správy z 18.11.2020, oznámenia zo 16.11.2020, potvrdenia o príjme z 05.01.2020, oznámenia zo 07.01.2020, spolu s potvrdením o príjme zo 07.01.2021, oznámenia z 27.01.2020 súd zistil, že otec bol zamestnaný od 03.02.2020 do 07.02.2020 v spoločnosti Maxin's quality services, s. r. o., v období od 26.02.2020 do 12.03.2020 v spoločnosti PERSONICA s.r.o., v období od 01.01.2020 mu bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 103,10 eur, v období od 01.01.2021 vo výške 107,50 eur mesačne, z ktorého sa vykonávajú zrážky v sume 65,27 eur mesačne. Otec bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 15.04.2020 do 12.07.2020, kedy požiadal o vyradenie na vlastnú žiadosť, od 24.01.2020 do 02.02.2020 z dôvodu vzniku pracovného pomeru od 03.02.2020 na základe pracovnej zmluvy od zamestnávateľa Maxin's quality services, s. r. o. Otec v období od januára 2020 nebol vedený ako poberateľ dávky v hmotnej núdzi, ani ako poberateľ štátnych sociálnych dávok a ani ako poberateľ peňažného príspevku ŤZP na kompenzáciu. Otec u zamestnávateľa Maxin's quality services, s. r. o. mal príjem vo výške 111,37 eur a u zamestnávateľa PERSONICA s.r.o. v mesiaci február 2020 vo výške 97 eur a v mesiaci marec 2020 vo výške 241,12 eur, pričom bol zamestnaný od 26.02.2020 do 12.03.2020. Pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe podľa § 72 Zákonníka práce zamestnávateľom kvôli zlej dochádzke otca, nový zamestnávateľ nie je známy. Súd tiež zistil, že otec bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy, bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok a 6 mesiacov nepodmienečne, pričom na výkon trestu bol otec zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Otec na výkon trestu odňatia slobody nastúpil dňa 16.07.2020, pričom trest by mal vykonávať do 16.10.2021. Od nástupu do výkonu trestu nie je pracovne zaradený pre nedostatok pracovných príležitostí a nepoberá pracovnú odmenu, poberá invalidný dôchodok vo výške 51,55 eur mesačne.

13. Z potvrdenia na zaplatenie poplatkov z 15.10.2020 súd zistil, že mal. Marek bol žiakom 3. ročníka ZŠ v šk. roku 2019/2020, v ktorom matka uhradila za pracovný zošit angličtiny 5,10 eur, príspevok na ZRPŠ 20 eur, úrazové poistenie žiaka 2 eurá, poistenie pri strate osobných vecí 0,80 eur, časopis Zornička 10 eur, návšteva divadelného predstavenia 3 eurá, školské pomôcky do 3. ročníka 16,34 eur, všetko celkom spolu 57,24 eur.

14. Z potvrdenia o príjme zo 14.10.2020, z potvrdenia o dôchodkových dávkach z 12.01.2021, z výplatných pások matky za obdobie od júla 2020 do marca 2021 zistil, že priemerný čistý mesačný príjem matky v období od júla 2020 do marca 2021 činil 464 eur. Matke nie sú vyplácané žiadne dôchodkové dávky, Rozhodnutím č. 775 430 7385 0 z 11.12.2020 bola matke zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok.

15. Z pokladničného dokladu vystaveného 16.12.2020 súd zistil, že bol uhradený poplatok za narkózu vo výške 135 eur.

16. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 9P/24/2019, súd zistil, že rozsudkom, č.k. 9P/24/2019 - 117 z 11.02.2019, právoplatným 12.05.2020, že o.i. bol otec zaviazaný na platenie výživného vo výške 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2019. Z obsahu spisu súd zistil, že mal. U. bol žiakom 2. ročníka základnej školy, matka v období od januára 2019 do augusta 2019 poberala nemocenské vo výške 327 eur, s účinnosťou od 03.10.2019 bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Spolu s deťmi a jej bývalým manželom bývali v jednej domácnosti v 1-izbovom prenajatom byte, za ktorý uhrádzali nájom vo výške 320 eur mesačne, na ktorom sa matka podieľala polovicou. Otec mal pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % od 18.05.2018, bol spôsobilý na výkon práce s trvalým obmedzením, t.j. môže vykonávať práce mimo alergizujúceho, prašného a dráždivo pôsobiaceho prostredia, napr. ako skladník, tiež vodič vysokozdvížneho vozíka. Je stredoškolsky vzdelaný s výučným listom v odbore brašnár, v ktorom pracovať nemôže, pretože kože sú napustené chemikáliami, na ktoré je alergický, naposledy pracoval v spoločnosti AVEC trade SK v období od septembra 2018 do decembra 2018, kde v septembri

2018 dosiahol príjem vo výške 434 eur v hrubom, v októbri 2018 vo výške 854 eur, v novembri 2018 vo výške 384 eur v hrubom, zaevidovaný bol na úrade práce iba v januári 2020 do 31.01.2020, celkom spolu 5 pracovných dní, od 10.02.2020 bol opätovne práceneschopný, býval spolu s bratom v prenajatom byte, na výdavky na domácnosť neprispieval, od 01.01.2019 poberal čiastočný invalidný dôchodok vo výške 98,80 eur mesačne, otec mal iba vyživovaciu povinnosť k mal. U., matka aj k mal. dcére L., O.. XX.XX.XXXX. Súd tiež zistil, že otec ako dôvod zníženia výživného uvádzal skutočnosť, že je nezamestnaný, má problém zamestnať sa z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu, ako aj z dôvodu záznamu v registri trestov, jeho jediný príjem t.č. činí invalidný dôchodok vo výške cca 98,- eur. Súd dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach otca mať ako vodič VZV, resp. ako skladník vyšší príjem, nakoľko z verejne dostupných internetových stránok spoločnosti www.profesia.sk, tiež www.jooble.sk vyplynulo, že sú ponuky práce na pozíciu operátor skladu s platom vo výške 3,72 eur - 4,32 eur brutto na hod., t.j. 595 eur - 691 eur v hrubom, tiež na pozíciu skladník/vodič VZV s platom 650 eur mesačne v hrubom, resp. 650 eur - 1 000 eur mesačne, t.j. z uvedených internetových stránok vyplývali ponuky práce, ktorá zodpovedajú terajšiemu osobnému stavu otca s prihliadnutím na jeho zhoršený zdravotný stav, jeho stupňu vzdelania a doterajšej praxi, ako aj jeho doterajším zamestnaniam, teda boli voľné pracovné miesta, na ktorých by mohol dosahovať vyšší príjem ako dosahuje teraz len vo výške 98,08 eur mesačne. Otec mal zdravotné obmedzenia, keďže pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol od 18.05.2018 v rozsahu 45 %, pričom môže vykonávať iba práce mimo alergizujúceho, prašného a dráždivo pôsobiaceho prostredia, avšak uvedené pracovné ponuky, ako aj jeho doterajšie zamestnania sa tohto pracovného obmedzenia netýkali. Súd doplnil tiež, že v zmysle rozhodovacej praxe Krajského súdu v Trnave výživné povinnému rodičovi možno určiť ako 25% - 30% z príjmu povinného rodiča na všetky vyživovacie povinnosti, pričom otec v zmysle vyššie uvedeného by mohol dosahovať príjem 98,08 eur mesačne (čiastočný invalidný dôchodok) + 484 eur mesačne v čistom (príjem zo zamestnania vodiča VZV, resp. skladníka), spolu 582,08 eur mesačne v čistom. Súd pri zvýšení výživného tiež vychádzal zo skutočnosti, že u mal. U. došlo k viacnásobnej podstatnej zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom z dôvodu jeho veku, ako aj nástupom na základnú školu, a tým k podstatnému nárastu výdavkov, pričom otec sa so synom sa nestretával, na jeho výživu neprispieval.

17. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

20. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase

predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám) a jednak vývojom životných nákladov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného je možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť súd objektívne zisťuje. Je potrebné poukázať na to, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného i duševného vývoja, za ktorých účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

22. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medziiným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018, tvorba právnej vety: najpravo.sk; rozhodnutie nebolo oficiálne publikované).

23. Vykonaným dokazovaním uvedeným v bode 16 odôvodnenia tohto rozsudku mal súd za preukázané, že výška výživného povinnému otcovi pre mal. U. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/24/2019 - 117 z 11.02.2019, právoplatným 12.05.2020, že o.i. bol otec zaviazaný na platenie výživného vo výške 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2019.

24. Vykonaným dokazovaním výsluchom matky, ako aj listinnými dôkazmi uvedenými v bode 13 a 15 mal súd za preukázané, že na strane mal. U. v súvislosti s jeho vekom od poslednej úpravy výživného nedošlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko v čase poslednej úpravy v septembri 2019 mal 9 rokov, teraz má 11 rokov, pričom za podstatnú zmenu pomerov možno v zmysle konštantnej judikatúry považovať obdobie 3 rokov. Čo sa týka zmeny pomerov v časti vzdelania mal. U., ani v tejto časti nedošlo k zmene jeho pomerov, nakoľko v čase posledného rozhodnutia o výživnom bol žiakom 2. ročníka základnej školy, teraz je žiakom 4. ročníka základnej školy, teda naďalej navštevuje 1. stupeň základnej školy. Za podstatnú zmenu pomerov možno v zmysle konštantnej judikatúry považovať prechod medzi stupňami vzdelávania (z 1. stupňa ZŠ na 2. stupeň, z 2. stupňa ZŠ na strednú školu, ...). Súd mal za preukázané vyššie citovanými dôkazmi, že matka uhradila v šk. r. 2019/2020 za pracovný zošit angličtiny 5,10 eur, príspevok na ZRPŠ 20 eur, úrazové poistenie žiaka 2 eurá, poistenie pri strate osobných vecí 0,80 eur, časopis Zornička 10 eur, návšteva divadelného predstavenia 3 eurá, školské pomôcky do 3. ročníka 16,34 eur, všetko celkom spolu 57,24 eur. Mal. U. v decembri 2020 absolvoval operáciu, matka uhradila za narkózu 135 eur, za školský klub matka naďalej platí 10 eur mesačne, za stravu zatiaľ v škole neplatila nič. Maloletý sa zúčastní v júni 2021 Prvé sväté prijímanie, s čím bude mať matka spojené zvýšené jednorazové výdavky za oblek, topánky vo výške asi 35-40 eur, tiež za sviečku, do kostola 35-40 eur za výzdobu, pohostenie. Zároveň bude mať matka zvýšené výdavky v súvislosti s nástupom mal. U. do nového školského roka na nové pracovné zošity, ktorých výšku uviesť nevedela. Ďalšie výdavky mala matka na kúpu oblečenia pre maloletého, ktorému na kúpila v jari 2021 nové botasky v hodnote

40 eur, pričom maloletý je vysoký, hoci má 11 rokov, má už 1,60 m, tiež mu musela kúpiť teraz nové oblečenie v hodnote 60 eur - tričká, mikiny, nohavice.

25. V časti osobných pomerov na strane rodičov mal súd za preukázané, že od posledného určenia výživného nedošlo k zmene v počte ich vyživovacích povinností, pretože okrem mal. Mareka otec iné vyživovacie povinnosti nemá, matka má aj naďalej vyživovaciu povinnosť k mal. dcére L., O.. XX.XX.XXXX.

26. Čo sa týka zárobkových a majetkových pomerov matky súd mal za preukázané jej výsluchom, listinnými dôkazmi uvedenými v bode 14 odôvodnenia tohto rozsudku, ako aj ďalším obsahom spisu a rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/24/2019 - 117 z 11.02.2019, že matka poberala nemocenské vo výške 327 eur v období od januára 2019 do augusta 2019, s účinnosťou od 03.10.2019 bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, okrem výdavkov na zabezpečenie starostlivosti o mal. deti U. R. L. polovicu výdavku za nájom vo výške 160 eur mesačne. Teraz je naďalej zamestnaná s príjmom vo výške 464 eur mesačne v čistom. Na základe uvedeného možno skonštatovať, že na strane matky došlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko došlo k zvýšeniu jej príjmu o približne 140 eur mesačne, z ktorého však sama uhrádza zvýšené náklady na bývanie vo výške 330 eur mesačne.

27. V čase posledného rozhodnutia o výživnom mal otec pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % od 18.05.2018, pričom bol spôsobilý na výkon práce s trvalým obmedzením, t.j. môže vykonávať práce mimo alergizujúceho, prašného a dráždivo pôsobiaceho prostredia, je stredoškolsky vzdelaný s výučným listom v odbore brašnár, v ktorom pracovať nemôže, pretože kože sú napustené chemikáliami, na ktoré je alergický. V čase posledného rozhodnutia o výživnom pracoval v spoločnosti AVEC trade SK v období od septembra 2018 do decembra 2018, kde v septembri 2018 dosiahol príjem vo výške 434 eur v hrubom, v októbri 2018 vo výške 854 eur, v novembri 2018 vo výške 384 eur v hrubom, následne bol zaevidovaný na úrade práce do 31.01.2020, celkom spolu 5 pracovných dní, pričom od 03.02.2020 sa opätovne zamestnal, od 10.02.2020 bol práceneschopný. Otec býval s bratom v prenajatom byte, na výdavky na domácnosť neprispieval, poberal čiastočný invalidný dôchodok vo výške 98,80 eur mesačne. V čase podania návrhu na zníženie výživného, t.j. 16.07.2020 bol otec nezamestnaný, neevidovaný na úrade práce, z ktorého evidencie bol vyradený na základe vlastnej žiadosti z dôvodu nástupu na výkon trestu odňatia slobody. Predtým bol zamestnaný u zamestnávateľa PERSONICA s.r.o. s príjmom v mesiaci február od 26.02.2020 do 29.02.2020 vo výške 97 eur v čistom a v mesiaci marec 2020 vo výške 241,12 eur za obdobie od 01.03.2020 do 12.03.2020. Pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe podľa § 72 Zákonníka práce zamestnávateľom kvôli zlej dochádzke otca. Následne sa otec zaevidoval na úrade práce dňom 15.04.2020. Otec pobera čiastočný invalidný dôchodok vo výške 107,50 eur mesačne z dôvodu trvajúceho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Uvedené mal súd za preukázané výsluchom otca, rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/24/2019 - 117 z 11.02.2019, a listinnými dôkazmi uvedenými v bode 12 odôvodnenia tohto rozsudku.

28. Z uvedených preukázaných skutočností potom súd vychádzal pri posudzovaní návrhu otca na zníženie výživného, pričom v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Otec ako dôvod zníženia výživného uvádzal skutočnosť, že pobera invalidný dôchodok 45%, t.j. 130 eur, iný príjem nemá, má tiež sťaženú schopnosť sa zamestnať, bol evidovaný na úrade práce, kde nemali pre neho prácu, t.č. je vo výkone trestu odňatia slobody, počas ktorého nie je pracovne zaradený. Tu súd uvádza, že na skutočnosť, že otec bol v čase podania návrhu nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, pričom jeho príjem predstavuje iba čiastočný invalidný dôchodok vo výške 107,50 eur neprihliadal, nakoľko z vyššie vykonaného dokazovania vyplynulo, že bol zamestnaný u zamestnávateľa PERSONICA s.r.o. s príjmom v mesiaci február od 26.02.2020 do 29.02.2020 vo výške 97 eur v čistom a v mesiaci marec 2020 vo výške 241,12 eur za obdobie od 01.03.2020 do 12.03.2020. Tento pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe podľa § 72 Zákonníka práce zamestnávateľom kvôli zlej dochádzke otca. S prihliadnutím na uvedený subjektívny dôvod na strane otca, vedúci k skončeniu riadneho pracovného pomeru súd uvedené posúdil podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pričom je z výšky príjmu dosiahnutého otcom za dobu zamestnania zrejme, že u daného zamestnávateľa mohol dosahovať príjem minimálne vo výške 500 - 600 eur v čistom, ktorý zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam aj napriek zhoršenému zdravotnému stavu, pričom aj pri poslednom určení výživného pre mal. U. vo výške 150 eur mesačne súd vychádzal z rovnakých príjmových možností a schopností otca. Otec má pritom príjem predstavujúci čiastočný invalidný dôchodok vo výške 107,50 eur mesačne. Súd tiež uvádza, že v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, citovaným v bode 22 odôvodnenia tohto

rozsudku, neprihliadal ani na skutočnosť, že otec je od 16.07.2020 od vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 8T/25/2020 z 12.10.2020, bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy, t.j. za úmyselný trestný čin, pričom vo výkone trestu nie je pracovne zaradený.

29. S poukazom na všetky vyššie uvedené okolnosti súd návrh otca na zníženie výživného pre mal. U. zamietol, nakoľko nemal za preukázané, že na strane otca došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by zníženie výživného odôvodňovala.

30. Matka navrhla zvýšenie výživného otcovi pre mal. U. zo sumy 150 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2019 z dôvodu, že od posledného určenia výživného sa náklady na mal. U. podstatne zvýšili, maloletý je žiakom 3. ročníka základnej školy, s má spojené zvýšené náklady na školský klub, stravu, pomôcky do školy, na výlety organizované školou, oblečenie a obuv, jej príjem je 330 eur mesačne, býva spolu s mal. deťmi U. R. L. v prenajatom 1-izbovom byte, náklady na bývanie a stravu jej pomáha uhrádzať ex-manžel, otec sa o syna nezaujíma, výživné neplatí. Tu súd uvádza, že vyššie uvedeným vykonaným dokazovaním nemal za preukázané, že na strane maloletého a jeho rodičov došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného otcovi pre mal. U., keďže maloletý naďalej navštevuje 1. stupeň základnej školy. Taktiež sa podstatným spôsobom nezmenili príjmové a majetkové pomery otca (nedošlo k ich zvýšeniu), naopak na strane matky došlo k podstatnej zmene pomerov zvýšením jej príjmu o približne 140 eur mesačne, z ktorého však uhrádza zvýšené výdavky na bývanie vo výške 330 eur mesačne. Čo sa týka zvýšených výdavkov na Prvé sväté prijímanie, ako aj oblečenie a obuv, tiež za narkózu, súd uvádza, že tieto výdavky sú jednorazové, a preto nepredstavujú podstatnú zmenu pomerov na strane maloletého. Preto súd na základe všetkých uvedených skutočností návrh matky na zvýšenie výživného otcovi pre mal. U. zamietol.

31. Ďalšie argumenty súd považoval pre rozhodnutie v predmetnej veci už za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú argumentáciu detí a otca zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trnave, č.k. 10CoP/29/2016 z 28.09.2016).

32. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje - na Okresnom súde Piešťany v potrebnom počte vyhotovení.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.
V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.